

# యుద్ధ సంచిక.

వాల్యం I.]

మద్రాసు : 1941 వ సం॥ జూలై నెల 18 వ తేది శుక్రవారం

[నె 18 రు

## ఈ వారంలో యుద్ధ వార్తలు:

### విమానదాడులు.

9 వ తేది రాత్రి బ్రిటిషు విమానములు, జర్మనీ సరిహద్దుకంటలి ను పసిద్ద పారిశ్రామిక పట్టణముగు “యేచిక్” వైపు లీవముగు దాడిని సాగించెను. అవటి ఫాస్టగిలలో నూటికి 90 వంతులు ధ్వంసమైనవని బడినది. దానితోబాటు ఓస్టెండు, మక్స్టరు మొదలగు పట్టణముల వైపునూడ దాడులు సాగించబడినవి. గురువారము రాత్రి బ్రిటిషు విమానములు, ఫ్రెంచికోస్తా పట్టణముల వైపు చాలగంటల నేపు ఆతిభయకరముగు దాడిని సాగించెను. ఆ పట్టణములలో లేచిన పెద్ద పెద్ద మంటలను చూచి, భయంకరముగు ప్రేలుడు శబ్దములను విని, బ్రిటిషు కోస్తా పట్టణములలోని ప్రజలు నిద్రనుండి లేచి తమపట్టణము మీదనే దాడులు జరుగుచున్నవని భ్రమించి రక్షణగుహలలోనికి వెళ్లి దాగుకొనిరి. వీనితోబాటురైన ప్రాంతపు పారిశ్రామిక పట్టణముల మీదను, ప్రాన్సుకుండు తరభాగపు పట్టణముల వైపునూడ బాంబులు వర్షించెను. బ్రిటిషు విమానములిరువుడు క్రొత్త రకపు ఫిరంగులను పయోగించుచున్నవి. వాటిగుండ్లు తగిలినతోడనే శత్రు విమానములు శిథిలమై నేలగుాలుచున్నవి. ఇట్టి ఫిరంగులతోడను వేలకొలది టన్నుల బాంబుల తోడను బ్రిటిషు విమానములు గత శుక్రవారము రాత్రి, జర్మను యుద్ధ నౌకా కేంద్రముగు విల్ హెల్ముసు వెక్ పట్టణము వైపు చురుకైన దాడిని జరిపెను. శనివారము ఉదయము ప్రాన్సు ఉత్తర భాగము వైపునూడ వందల కొలది బ్రిటిషు విమానములు స్వేచ్ఛగా విహరించి అగ్ని గోళములను వర్షించిరి. శనివారము రాత్రి, జర్మను పారిశ్రామిక పట్టణముగు బ్రెమెక్ నగరముపై దాడులనుగు దాడి జరుగబడినది. ఆదివారము రాత్రి రాయలు విమానదళము జర్మనీ వాయవ్య భాగము నగల పారిశ్రామిక పట్టణములవైపు మరల బ్రహ్మాండముగు దాడి సాగించెను. అట్టేండు, రాటర్డం మొదలగు పట్టణములలోని రేవులను, గిడ్డంగులను ధ్వంసము గావించబడినవి. 14 వ తేదిన ఫ్రెంచి తీరములలోని మెర్సర్ రేవువైపు, జర్మనీలోని పారిశ్రామిక నగరములగు బ్రెమెక్ వైపును హావోవరు వైపును పెద్ద దాడులు జరుపబడినవి. మెర్సర్లో 6,000 టన్నుల పెద్ద నౌక యొకటి యు, చాల చిన్న నౌకలును బాంబులచే ధ్వంసమైనవని బడినది. లీవోవే రేవునందు 6,000 టన్నుల నౌక యొకటి బాంబులచే ముంచి వేయబడినది.

8 వ తేదీ బుధవారము రాత్రి శత్రువిమానములు, బ్రిటనులో సముద్రతీర ప్రాంతములమీదనే అధికముగ దాడులు సాగించెను. చాలతక్కువ విమానములు మాత్రమే లాంకి చొచ్చుకొని రాగలెను. ఈ దాడులలో నాల్గు శత్రువిమానములు కడగొట్టబడినవి. గురువారము రాత్రి కొంతము సేవయినను, శత్రువిమానాలు చాల తీవ్రమైన దాడి సాగించెను. కొంత నష్టము గలిగినది. ఆ దాడులలో 16 జర్మను విమానములు విచ్చిలించబడినవి. శనివారము మధ్యాహ్నము

కొన్ని విమానములు ఇంగ్లండు పశ్చిమ ప్రాంతమున బాంబులు వేసెను. వానివలన స్వల్పముగ జననష్టముగూడ కలిగినది. 13 వ తేదీ రాత్రి కొన్ని శత్రువిమానములు, మిడ్లండ్సు వైకి వచ్చి బాంబులు వేసెను. కొలదిమంది మరణించిరి. కాని విస్తారముగు నష్టము కలుగలేదు. ఒక చోట జర్మను విమానము చాలక్రే దుగా ఎగురుచు ముగ్గిగిగిలో, ఒక రైలు బండిపై చాల గుండ్లను వర్షించెను. ప్రయాణికులలో 3 గ్గురు మరణించిరి. రెండు శత్రువిమానములు కడగొట్టబడినవి.

సోమవారమునాడు గూడ కోస్తా పట్టణములపై స్వల్పముగ దాడులు జరిగెను. కాని నష్టమెక్కువ లేదు. మంగళవారమునాడు బ్రిటనులో నెక్కడను బాంబులు పడనేరదు.

జూన్ మాసమున విమానదాడులవలన బ్రిటనులో 399 మంది మరణించిరి. 461 మందికి గాయములు కలిగెను.

12 వ తేదీతో ముగిసిన వారమున బ్రిటనువైకివచ్చిన 23 జర్మను విమానములు పడగొట్టబడినవి. జర్మనీ, ప్రాన్సులపై దాడులలో 135 జర్మను విమానములు ధ్వంసమైనవని బడినవి. బ్రిటిషు విమానములు 96 నష్టమయ్యెను.

### ఆఫ్రికా—మధ్యధరా.

నైజెర్ దీవిపై శత్రులు విమానదాడుల నీ వారము అధికమైనవి. 9 వ తేదీన ఆదివికి సమీపముగ పోవుచున్న నౌకలపై బాంబులువేసినదాని, నౌక లో దేనికీని ప్రమాదము గలుగలేదు. 12 వ తేదీన నైజెర్ తూర్పు భాగమునగల ఘనుగుస్తా పట్టణముపై బాంబులవేసి కొంతనష్టముగలిగించిరి.

10 వ తేదీ రాత్రి మల్టా దీవిపై సహజ బాంబులు పడినవి. కొందరు మరణించిరి. ప్రజల ఆస్తికి నష్టము గలెను. కాని వైనిక శిబిరముల కెట్టి నష్టమును కలుగలేదు.

12 వ తేదీన సూయజ్ కాలుష ప్రాంతముమీద గూడ శత్రు విమానములు దాడి సల్పెను. వాని బాంబులవలన 6 గురు మనుష్యులు మరణించిరి. కొంతనష్టముగలిగెను. 14 వ తేదీన సూయజ్ ప్రాంతముమీద ఆలెగ్జాండ్రీయా రేవుమీద మరల శత్రువిమానములు బాంబులు వేసెను. వానినిల్ల ఒక మనిషి మరణించెను. ఆస్తికి కొంత నష్టము కలిగెను.

బ్రిటిషు విమానములు 10 వ తేదీన, లిబియా (ఉత్తర ఆఫ్రికా) యందలి బెంహజీ, ట్రిపోలీ రేవు పట్టణములవైపును, ఇటలీయందలి నేపొస్ నగరమువైపును భయంకరముగు దాడులు సాగించెను. ట్రిపోలీ వైదొడిలో, అవట రేవునందున్న ఒక 10 వేల టన్నుల నౌకకును 7 వేల టన్నుల నౌకకును బాంబులు తగిలి శిథిలమయ్యెను. రెండు “జల విమానము”లు గూడ ముంచివేయబడినవి. 12 వ తేదీన బెంహజీ, డెర్నా రేవులపై బ్రిటిషు విమానము దాడిసల్పి చాల నష్టము గల్గించినట్లు ఇటలీయను ప్రకటన యందంకరించిరి.

12 వ తేదీన రెండు ఇటాలియను విమానములు జిబ్రాల్టరు రేవు దుర్గము పైకి వచ్చెను. కాని క్రిందనుండి ఫిరంగులు పైకి అగ్నిగుండ్రను విసరుటకు ప్రారంభింపగానే శత్రు విమానములు, బాంబులు వేయకుండగానే వెనుకకు తిరిగి పారిపోయెను.

గ్రీసు—ఇటలీ.

10 వ తేదీన బ్రిటిషు విమానములు నేపిల్సు నగరముపై దండెత్తి చాలబాంబుల వర్షించెననియు చాలనష్టము గలిగెననియు ఇటాలియను అధికారులు అంగీకరించిరి.

ఇటలీ సంగ్రామమున ప్రవేశించినది మొదలు జూలై నెలాఖరువరకును 582 వేలకు పైగా నైస్యమును కోల్పోయెను. వీరిలో 132 వేల మంది తుర్పు ఆఫ్రికా జాతుల సైనికులు, ఇటాలియనుల వదలివచ్చి బ్రిటిషు నైస్యములలో చేరిరి. 241 మంది ఇటాలియనులు ఖైదీలుగా చిక్కిరి. యతగాత్రులు, హతులు 135 వేలు. 69 వేల ఆఫ్రికా సైనికులు ఖైదీలుగా చిక్కిరి. హతులును, యతగాత్రులును మరి 137 వేలకంది.

యంగోస్టావియాలో యంతవరకొక భాగముగనున్న మాంటిస్ట్రో శాసనసభ 12 వ తేదీన సమావేశమై, స్వతంత్ర రాజ్యముగ నేర్పడుటకు తీర్మానించెను. ఈ రాజ్యమునకు రాజును, ఇటలీ చక్రవర్తి నియమించునని తెలియచున్నది.

తటస్థ దేశములు.

విర్లండు శాసన సభలో డివలగాగారు ప్రసంగించుచు ఇదివరకు వలెనే ఇజమీదగూడ విర్లండు ప్రభుత్వము తటస్థముగ నేయుండునని ప్రకటించెను.

పోర్చుగలు ప్రభుత్వపు ఆజోర్సు దీవులకుగాని, వర్సీ దీవులకుగాని శమ నైస్యముల నంపి ఆక్రమింపఁగని ఆమెరికను అధికారులు వాగ్దాన మొసగిరిని న్యూయార్కులోని ఆమెరికను రాయబారి ప్రకటించెను. ఆమెరికా సహాయ కార్యదర్శి సమ్మెరు వెన్నెగారు ఈ విషయమై 14 వ తేదీన మాట్లాడుచు, ఆ దీవులను ఇతరులచేతులలో బడుటకు మాత్రము తాముంగీకరింపమనియు, ఆమెరికా అవలంబించు వైఖరి “ఆర్థరక్షణ కవునముగ పరిస్థితులనుబట్టి నిర్ణయ మగు”ననియు చెలిపెను.

స్పెయినునందలి బ్రిటిషు రాయబార కార్యాలయము వద్ద ప్రజలలో కొందరు గావించిన ప్రతిపాల్పాటకులకు, స్పెయిను ప్రభుత్వము కష్టతాపమును చెలిపెననియు, సోమ్రులు శక్తింపబడిరినియు బ్రిటిషు విదేశాంగ సహాయ కార్యదర్శి ప్లామెంటులో ప్రకటించెను.

రష్యాపై యుద్ధమున ప్లామెంటుకు ఇదివరకు వెల్లిన వలంటియురు దోములుగాక, క్రొత్తగా మరిరెండు డివిజనులు సమస్తాయుధపరికరములతోను సాయకులతోను వెళ్లుటకు సిద్ధముగవున్నవి. ఇంతవరకును ఆల్బినరాఫ్ జిల్లాకు నైని కాధికారిగనున్న మసోజ్ గ్రాండెగారు ఈ వలంటియురు దోములకు నాయకత్వము వహించును.

నౌకానష్టములు.

జూలై నెలలో బ్రిటిషువారిని, మితమండలిని కలిపి 79 నౌకలు శత్రులచే ముంచివేయబడెను. వీని పరమాణము 3,29,296 టన్నులు. గత నాల్గు నెలలలో పోల్విస యెడల ఇది చాలా తక్కువ.

ఈ వారము, అక్టోబరు ఆను వేరుగల బ్రిటిషు చిన్న యుద్ధ నౌక (1,200 టన్నులు) శత్రులచే ముంచివేయబడెను.

జూలై నెల మొదటి వారములో, అక్ష రాజ్యముల నౌకలలో అధమము 37 అయిదు ముంచివేయబడెను. వీని పరిమాణము 105 వేల టన్నులు. 10 వ తేదీన మూడు జర్మను వర్తక నౌకలు, స్వీడను సమీపములో మందు గనికి తగిలి ముగ్గిసిపోయెను. దక్షిణ ఆమెరికానుండి జర్మనీకి జనుచున్న “హెర్బిస్” అను జర్మను నౌకను, (7,209 టన్నులు) బ్రిటిషు నౌకలు పట్టుకొనెను. 11 వ తేదీన మధ్యధరా సముద్రములో డచ్చి జలాంతర్గామి యొకటి, భగ్నీగా సరకుతో ప్రయాణము చేయుచున్న శత్రుల నూనె నౌకను (8,000 టన్నులు) ముంచివేసెను.

విషీ.

సిరియాలో ఫ్రెంచి హైకమిషనరగు డెంటు నేనాని, యుద్ధమును విరమించుటకు ఘరతుల చెబుటవలెననవని 9 వ తేదీన బ్రిటిషు వైకాధికారులను గోరెను. 10 వ తేదీన బ్రిటిషు అధికారులు పది ఘరతులు గల పత్రమును డెంటు నేనానికి అందజేసిరి. దానిలో కొన్ని ఘరతులకు అంగీకరింప వీలులేదని 11 వ తేదీన విషీ ప్రభుత్వము నిరాకరించెను. కాని తన కుచితమని గోచిన రీతిని వ్యవహరించుటకు విషీ ప్రభుత్వము డెంటు నేనానికి అనుమతి నొసగెను. ఆ యధికారిమును పురస్కరించుకొని డెంటు నేనాని, సిరియాయందలి బ్రిటిషు సైనికాధికారుల వద్దకు రాయబారము నంపెను. ఉభయక్షములును కలసి మాటలాడుకొనిన పిమ్మట 12 వ తేదీ రాత్రి 10-40 గంటలకు “ఆర్చు” నందు ఉభయపక్షములు యుద్ధవిరామ ఒడంబడిక పత్రముపై సంతకము శాసనార్పకొనిరి.

అపుడు పోరాటము విరమింపబడెను. అతకు పూర్వము బ్రిటిషు సామ్రాజ్య నైస్యములు బ్రెహటు రేవుపట్టణ పరిసర ప్రాంతముల నన్నిటిని ఆక్రమించుకొనెను. బ్రెహటును 15 వ తేదీన బ్రిటిషు నైస్యములు ప్రవేశించెను. దానికి 3 మైళ్లలోపున్న దామూరు దుర్గమును బ్రిటిషు నైస్యములు ఆక్రమించినపుడు చాల ఆయుధసామగ్రి పట్టుబడెను. ఐందొకొలది ఫ్రెంచి సైనికులు ఖైదీలుగా చిక్కిరి సిరియాయందున్న ఇటాలియను అధికారులందరును 13 వ తేదీన టర్కీ చేరిరి.

సిరియాలో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వముపైన—బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో గలసి యుద్ధము సాగించిన స్వతంత్ర ఫ్రెంచిసేనాని యగు కాటూ నేనానికి ఫ్రెంచి పౌర స్వత్వముల తొలగించుచు విషీ ప్రభుత్వమువారు 12 వ తేదీన ఉత్తరువు ప్రకటించిరి.

ఫ్రెంచి ప్రజా విప్లవ సందర్భమున చరిత్ర ప్రసిద్ధిగాంచిన ‘బాప్టిస్ట్ దుర్గ నిర్మూల’ వాత్సవము ప్రతి యేటా 14 వ తేదీన జరుగుచుండును. ఈ వత్సరము ఆ యుత్సవముల జరుపరాదనియు, ఆ రోజున ప్రజల్లెరు విచారసూచకముగ గడుపవలెననియు విషీ ప్రభుత్వము ఉత్తరువు గావించెను.

అమెరికా-అట్లాంటిక్.

అమెరికా సంయుక్త-రాష్ట్రముల రక్షణ సన్నాహములకు గాను ఇంకను 477 కోట్ల డాలరులను మంజూరు చేయవలసినదని రూజ్వెల్టు అధ్యక్షుడు కాంగ్రెసును 10 వ తేదీన గోరెను. శుక్రవారమునాడు మరి 332 కోట్ల డాలరులను గోరెను.

వక్రీయార్థ గోళమునుదాటి ప్రపంచమునం దితర ప్రాంతములకుగూడ నైస్యముల సంపుటకు ప్రభుత్వమునకు ఆధికారము నొసగు విషయమై రూ.జ్యెట్టు అధ్యక్షుడు 12 వ లేదిన కాసన సభా నాయకులతో సంప్రదించెను.

ఉత్తర విప్లవనందను స్కాట్లండునందును సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నాకా కేంద్రముల నేర్పరుచుకొనవలెనని విండెలు ఓల్డ్ గారు సూచించిరి. సంయుక్త రాష్ట్ర—బ్రిటిషు ప్రభుత్వము లంగీకరించుచో తమ దేశమున నట్టి సౌకర్యము లొసగుట కాక్షేపణయుండదని అండ్లరు ప్రధాని నుడిచెను. అండ్లరులో, అమెరికను కార్మికులును ఇ.జినియరులును, బ్రిటనుకొరకు క్రొత్త యంధ్ర నాకా నిలయకును నిర్మించువండిరని వెల్లడించబడెను.

సంయుక్త రాష్ట్ర కేబులలోనున్న 30 అక్ష రాజ్యాల నాకలపై పిమకుగల హక్కును బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వదలకొనెను. దీనివలన నిక సంయుక్త రాష్ట్రం ప్రభుత్వము నాకలనుపయోగించుకొన వచ్చును.

సంయుక్త రాష్ట్రములో బ్రిటిషు రాయబారిగనున్న హాల్ ఫాక్సు ప్రభుత్వ ఆగెన్టు మామున బ్రిటనుకు తిరిగివచ్చి రెండు మూడు వారములవరకు బ్రిటనునందువులందరిని వార్తలు చెలుపుచున్నది.

బ్రిటనుకు సహాయముకర్చుటకు సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మనుసరించుచున్న పద్ధతులవలన సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము జర్జనీతో యంధ్రమున దగుల్కూనవలసిన పరిస్థితి లేర్పడవని కర్నలు నాక్సుగారు నుడిచిరి.

## మదరాసు “డిఫయంట్” సాక్షాద్రను.

మదరాసు రాష్ట్ర చందాలతో కొన్న విమానదళం ఇనివరకు ఒకేరోజున 30 శత్రు విమానాలను నాశనం చేసిన కీర్తిబడసినది. ఇపుడదళం మరో 14 శత్రు విమానాలను తాత్కాలికమున పడగొట్టెను. ఆ దళనాయకుడు, మదరాసువేటిట యీ ఘనకార్యము లొనరించుటకు వైమానికులు చాల గర్వించుచున్నారని తెల్పుచు, మదరాసు గవర్నరుగారికి తంజినాద్ద నంపిరి.

సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నైస్యముతో సహా యంధ్రమున పాల్గొనుటకుసరిమని, మధ్య ప్రాచ్యమున బ్రిటిషు సర్వ సేనానియగు ఆవికల్ గారును, వేవలు సేనానియగుడచెలిరి.

సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఇక బహిరంగముగ బ్రిటను రమ్యాల తరపున యంధ్రమున దిగు నేమానను భయమును వెల్లడించుచు జర్జను క్షుతికలు విమర్శించుచున్నది.

రూ.జ్యెట్టుయొక్క అంతరంగిక కార్యదర్శియగు వైకె. యర్లీగారు-జర్జనీ ఆధికార రీత్యా సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు యెట్టి సంధి షరతులను అందజేయులేదనిరి. ఆధికార రీత్యా పట్లరు ఏజెంటులు అమెరికాలో కొందరికు సంధి షరతులు అందజేసినట్లు తనకు తెలియునని సమ్మరు వెల్లుగారు నుడిచిరి.

టర్కీ - టురాక్ - టురాక్.

బేరూటు (సిరియా) నుండి నైస్యకుల మరల్చుకొని పారిపోవుచున్న 6,000 టన్నుల సాయధ పరాసు నాక యొకటియు, మరియొక టూరును 9 వ లేదిన టర్కీ కేబును ప్రవేశింపగా, టర్కీ ఆధికారులు వానిని నిలిపివేసి, అందలి నావికులను నిర్బంధమునందుంచిరి. 10 లేదిన మరి 11 ఫ్రెంచి నాకలు అరెస్టాండ్రటా కేబులో ప్రవేశించెను. అవి 24 గంటలలో కదలికలకపోవుటచే, టర్కీ ఆధికారులు వానిని స్వాధీనపరచుకొని, సిబ్బందిని ప్రతాపమునందుంచిరి.

టర్కీ-బల్గేరియా సరిహద్దులలో బల్గేరియనులు నైస్యముల కేంద్రీకరించుచుండిననియు, దీనితోబాటు బల్గేరియా ప్రభుత్వము నైస్యకులను సమీకరించుచున్నదనియు విదంతులు వ్యాపించుచున్నవి.

రమ్య.

9 వ లేదిన ఫిన్ లండు రంగమున నల్లా కట్టణమును ఆక్రమించితిమని జర్జనులు ప్రకటించిరి. 1938 వ సం॥మునందలి రమ్య సరిహద్దులలో, రివ్యనులు నిర్మించుకొనిన స్టాలిన్ ప్రాకార కేణి భేదించి లోపలికి చూపుటకు జర్జను నైస్యములు 7 లేదినండియు భయంకరమగు దాడులు సాగించుచున్నవి. ఉభయక్షములకు అపారమగు

నష్టముగలుగుచున్నది. దక్షిణమున ప్రూల్ నది ప్రాంతమున హంగేరియను నైస్యములు 20 వేల రివ్యను నైస్యకులను కట్టుకొనెనని హంగేరియనులు ప్రకటించిరి. మిక్ స్కునకు ఉత్తరముననున్న రెమెలు రంగమున ఒక జర్జను సాయధ శకట దళమును 100 టూంకులను పూర్తిగ నిర్మూలించబడెనని రివ్యనులు ప్రకటించిరి. రియోస్టోక్, మిక్ స్కు ప్రాంతములలో జరిగిన పోరాటమున 3,332 టూంకులను 6,000 రివ్యను విమానములను ధ్వంసమునశ్చితిమనియు 1,509 ఫిరంగులను 323 వేల కైడిలను అపారమగు మందుగుండు సామగ్రిని కట్టుకొంటి మనియు 12 లేదిన జర్జను అధికారులు ప్రకటించిరి. 7 వ లేదినండియు జర్జనులు స్టాలిను ప్రాకార కేణిపై పెద్ద బాడులెక్కడను జరుపలేదు. అన్ని రంగములందును రివ్యను నైస్యములు జర్జను పురోగమమును నిలిపివేసెను. జర్జనులు ఆక్రమించిన ప్రాంతములలో రివ్యను క్రైలును పిల్లలునుగూడ, జర్జను నైస్యకుల నెదిగ్గిపోరాడుచు, శత్రులకలవరిపరచుచున్నారు. స్టాలిను ప్రాకారమున వద్ద ఉభయపక్షములను అపారమగు నైస్యమును ఆయుధ సామగ్రిని కేంద్రీకరించుచున్నది. సోవియటులు 80 లక్షల నైస్యమును సిద్ధపరచుచున్నారు. జర్జనులు విష సంబంధమగు ఆయుధముల నుపయోగించుచుండిరి రివ్యను లారోపించుచుండిరి. ఆ లారోపణయందెట్టి సత్యమును లేదని జర్జనులు ఖండించిరి. 13 వ లేదిన జర్జనుల ప్రకటనలో, స్టాలిను ప్రాకారమును పలుచోట్ల భేదించితిమనియు, జర్జను నైస్యములు ఉత్తరమున రెనిక్ గ్రాడును దక్షిణమున యుక్రేనియా రాజధానియగు కియ నగరమును సమీపించుచుంటిమనియు 13 వ లేదిన జర్జనులు ప్రకటించిరి.

ఉత్తరమున జర్జను నైస్యములు క్రేపస్ సరస్సునకు తూర్పుగా నాక్రమించి అచ్చటనుండి రెనిక్ గ్రాడును కట్టుకొనటకు ముందుకు సాగిపోవుచున్నవని 14 వ లేదిన జర్జను ప్రకటన చెలుపుచుండెను. బెస్సరేరియా ప్రాంతపు యంధ్రమున 14 వ లేదిన 2 జర్జను నైస్య దళములు పూర్తిగ నిర్మూలించబడెను. అపారమగు ఆయుధసామగ్రి కట్టుకొనబడెను. రెనిక్ గ్రాడునకు దక్షిణముననున్న నోవోగ్రాడు పట్నమును తామ్రాక్రమించితిమని జర్జనులు 16 వ లేదిన

ప్రకటించిరి. రక్తస్థాయిలు యుక్తేనియాయందును, ఇతర రంగములందును తాము జేసుకొను పోవలసివచ్చినపుడు సమస్తవస్తువులను సంపదలను నిర్హామముచేసి, మరీవెయ్యకను పోవుచున్నారు.

రువే నియాయంతరి కాంక్షాంజానేత్రునైనను, ప్రియిన్టీ కట్టణకుండలి నూనె తిథెనర్చియైనను సోవియటు విమానములు త్రిజముగ దాడి సాగించి హాకలను నూనె నిర్ణాంకులను ధ్వంస మొనర్చెను.

రష్యా ప్రభుత్వము వంశిక సైనిక రాయబారవర్గము లండనుగందు దిగి, 10 వ తేదీన హాకా విమానశాఖ కార్యాలయముల దర్శించిరి.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును సోవియటు ప్రభుత్వమును కలసి 12 వ తేదీన మాస్కో నగరమున ఒక యొడంబడికను గావించుకొనినవి. అదయి దేశములు, కలసి జర్మనీకి తుదివరకు పోరాడెదమనియు, ఒకరిని వదలి మరయొకరు ప్రత్యేకిముగ శత్రులతో సంధిగావించుకొనరాదనియు ఆ యొడంబడికలో గలదు. దీనివలన రష్యా-ఇంగ్లండులు మిత్రుండరిగి నేర్పడెనని వర్ణింప ప్రధాని ప్రకటించెను.

18 వ తేదీన బాల్టికు సముదమున చాల నైవ్యమును ఆయుధ సామగ్రిని మోసుకొని పోవుచున్న పెద్ద హాకల జట్టును రక్తస్థాయి విమానము రెండింటి 14 సైనిక హాకలను 2 చిన్న యుద్ధ హాకలను టాంకులతో నిండియున్న మరయొక హాకలను ముంచి వేసెను.

### దూర ప్రాద్యము.

ఐరోపా సర్వరాజ్యము ఆత్మ రాజ్యములకు అనుకూలముగ పనిచేయుచు నైతిక, జవాను మంత్రివర్గము పసిఫిక్ ఓశ్రిణ దీప్త లక్ష్యకే దండయాత్ర సాగించుటకు నిశ్చయించుకొనినదని వదంతులు వ్యాపించుచున్నవి.

జపాను, ఆత్మ రాజ్యములవెంటి నడవవలసిన అవసరము లేనిదనియు, జర్మనీ అర్జుల శిరసా వహించవలసిన గతి జపానుకు పట్టలేదనియు, ఆంగ్ల దేశముతోడనే జపానున కెక్కువ సన్నిహిత సంబంధముగలదనియు, వాంఛావశ్యయందలి జపాను

కాక్సులుతగు ఇషిరోక వాసకీగారు పత్రికా విలేఖరులతో నుడివెను.

బ్రిటును, సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వములు ఆయుధ సహాయ మునర్పించెదల, ఈ సంవత్సరాంతములోగా జపా నైవ్యములు జపానునైవ్యములను పోలివేయగలవని లండనులో జపాన రాయబారి వెల్లింగ్టన్ కుమారు ప్రకటించిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సర్వగామాదంతరము శాంతి నెలకొనిన పిమ్మట, — ప్రామాణిక తగుతున్న ప్రత్యేక రాజకీయ హక్కులను వదలుకొనెదమని జపా ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానమొనర్చిరి.

రష్యా-బిటునులు గావించుకొనిన సైనిక మైత్రి యొడంబడికను జపాను పత్రికలు విమర్శించుచు ఆసంస్కృతిని వర్ణించెను. విదేశాంగ శాఖాధికారియగు ఇషిగారు పత్రికా విలేఖరుల ప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చుచు రష్యా-జపాను నిరాక్రమణ యొడంబడిక ప్రస్తుతమునకు మాత్రము నిలిచియున్నదనెను. జపానుగూడ త్వరలోనే యద్ధమున దిగునేమోనని ఆమెడికా, బ్రిటిషు ఆధికారులు జాగ్రత్తగా కనిపెట్టుచున్నారు. అంతర్జాతీయ విషయ పరిస్థితుల నెదుర్కొనుట కిప్పటికంటె బలవత్తరమగు మంత్రివర్గము నేర్పరుచుటగాను 16 వ తేదీన జపాను మంత్రివర్గము రాజీనామా వ్రాసెను.

### ఆక్రమిత ప్రాంతములు.

జర్మను ఆక్రమణరౌపున నార్వే రాజధానియగు ఆస్లో నగరమున ప్రజలు ఆమెడికా స్వాతంత్ర్య సంగీతమునకు ఆల్లహం లింకను విగ్రహములకు ఘోరదండలు వేయబోగా పోలీసులు ఆడ్డించిరి. అపుడు ప్రజలును పోలీసులకును నగరవీధులలో చాల గుటలనేపు పోరాటము జరిగెను. తురకు ఆధికారులు నైవ్యముల రప్పించి ప్రజలను చెదరగొట్టిరి.

బ్రిటిషు సైన్యములు, ఐరోపాలోని ఆక్రమిత ప్రాంతములలో దిగి దాడి సాగించు నేమో యను భయముచే, ప్రాన్సు, బెల్జియము, హాలండు మొదలగు ఆక్రమిత ప్రాంతములలో జర్మనులు బలమగు నైవ్యములను నిలపియుండిరిన జర్మను పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

బ్రిటిషువారి బ్రెక్ తుపాకులను మోయుబండ్లు.



స్కాట్లండు దేశములో ఈ బండ్లు మంచుపడియున్న రోడ్లమీద పోవుచున్నవి. వడమటి ఏడాదిలో బ్రిటిషు బలములతో నున్న మాదిరిగానే, యీ మంచులోపూడ అవి చక్కగానే డిన్నవి.

## చీనా బలం, ఐకమత్యం ఎక్కువైనాయి.

జపాను యుద్ధం ప్రారంభించినా లుగేళ్లు నిండేయి.

ఇంతవరకు సాధించగలిగిందేమిటి?

ఉత్తర చీనా ప్రాంతములందున్న జపాను సేనాధికారి రాత్రిపూట నైన్యాతో తిరుగుతు లుకోవీయు దగ్గర మార్క్సపోలోవంతెన చేరువనుండగ 1937 వ సం॥ జూలై 7 వ తేదీ రాత్రి తన సైనికులలో నొకడు తప్పి పోయినట్లు కనుగొన్నాడు. అతన్ని చీనా సైనికులు రహస్యంగా ఎత్తుకపోయి ఏదో నగర గోడలమధ్య దాచియుంటారని ఆతడు వెంటనే చిత్రంగా నిర్ణయించేడు. కావున తన సైన్యాన్ని ఆవుయలో ప్రవేశించుటకు ఆనుమతి కోరెను. చీనావారు సహజంగా నిరాకరించేరు. అవటి చీనావారు బుద్ధిపూర్వకంగా తమ భటులపై తుపాకులు కాల్చినై, తాము కూడ తిరిగి కాల్పులవలనవచ్చిందని అందుచే జపాను తూర్పు ఆసియాఖండంలో “క్రాంత వ్యవస్థ” స్థాపించుటకు 1,125,000 ఆయుధ సైనికులను పంపాల్సివచ్చిందని జపాను ప్రకటించెను. మరునాడు ప్రాతఃకాలమునందును, పగలు అనేకసారులు జపాను ఫిరంగులు ఆ నగరంపై మోగేయి. 1931 లో ముదూరియాను ఆక్రమించినప్పటి నుండి ఉత్తర చీనాలో జపాను సేనలున్నవి. అవి చాలా అత్యాచారాలు చేస్తున్నాయని జపాను ప్రభుత్వానికి చీనా నిరసన తెల్పుచునేవుంది. ఉత్తర చీనానుకూడ ముడుకో మాదిరిగ ఆక్రమించు ఉద్దేశంతోనే జపాను సైన్యాలవ మందు కోనుగిడి చీనాకు పంపెను. చీనా ముఖ్యపట్నముగు నాంకింగునుండి చీనా సేనలు ఉత్తరాన పోయి వాంగుపింగువద్ద యుద్ధం చేసేయి. వారం రోజులలో వై పింగునగరంపై జపాను విజయములు బాంబులువేసినాయి. మరునాడు చీనా అత్యంతమును సేనాధిపతియునగు మార్షలు చియంగుకాయు యేకు దేశీ యలందగు యిల్లు హెచ్చరించెను :—“దేశం లో ఒక్కడు మిగిలేవరకుకూడ యుద్ధం చేయడానికి చీనా నిశ్చయించింది. దేశభక్తలకై దేశీయలందరు సైన్యంలో చేరాలని కోరుతున్నాను.” అనాడే జపాను సైన్యాలు వైపింగు నగరంపై దాడినలిపి ఆక్రమించినవి. ఆ మరునాడు టింప్సిను రేవుకూడ పడిపోయింది. ఆగష్టు 15 వ తేదీన జపానువారు హుగే గేవు పట్నంపైగూడ దాడి సాగించెరు. ఆ యుద్ధాని కేవుడు నాలుగేండ్లు ముగిసి ఏదో ఏడు ప్రారంభమైంది.

మొదటి రెండేళ్లు జపాను ఘోరాలు.

హుగే నగరంలో యుద్ధం 1937 వ సం॥ నవంబరు 9 వ తేదీవరకు నాలుగు నెలలు కొనసాగింది. గత యుద్ధంలో వెయ్యేనువద్ద సాగిన పోరువలె యీ పోరులూగూడ లక్షలు చనిపోయెరు. చీనా సేనలు చాల తీవ్రమైన నిరోధంచేసేయి : కాని క్రమేణ విరిమించవలసినవచ్చెను. హుగేను వదలు కొన్నారు. వారి ముఖ్యపట్నముగు నాంకింగునుకూడా డిసెంబరులో గోల్పోయెరు. నాంకింగు చాల చరిత్రాత్మకమైన ధ్వజముగుటచే మక్కువతో దాని రక్షించుటకై మార్షలు చియంగు కాయు యేకు చాల కష్టపడి నష్టపోయెను. చీనా సేనలు జపాను సేనలను వెనుకనుండి కొల్లొడుండెను. జపాను సేనకు కోపంపెచ్చి, పిచ్చైకైనట్లై అనేక రాక్షసకృత్యాలకు గడంగెను. మాత్రా, మానభంగం, లూటంగు, సర్వనాశనం చేస్తూ కనీసీర్వుకొనుచు 59,000 మంది సామాన్య ఆమాయ కవు ప్రజలను చంపిరి. అంతేకాక విదేశాలకుకూడ నష్టం కలిగించి ఆక్రమం తెప్పించినవి. నాంకింగుకి కొద్దిదూరంలో యాంగ్వి నదియందు అమెరికావారిదగు పానేయను యుద్ధ

నాకను ముంచివేసి, అందుండి తప్పించుకపోతున్నవారిని మరి ఫిరంగులువేసి కాల్చిరి. ఈ దారుణ చర్యలు టాకి యోలోనున్న జపాను ప్రభుత్వానికిగూడ అగ్గజంగానుండి అమెరికా కోరిన నష్టపరిహారం 4,42,801 నవరసులు వెంటనే యిచ్చివేసింది.

జపాను సేనను నానా చిక్కులుపెట్టి పగ సాధించుటకు మార్షలుచియంగు కాయు యేకు నిశ్చయించెను. కొంతవరకు యుద్ధంచేయడం వెనుకకు తగ్గడం, శత్రువును ముందుకు రానిచ్చి వైదడడం, ఈ విధంగాచేసి జపాను దాడిని కష్టపర మొనర్చెను. 1938 వ సం॥ మార్చిలో చీనా తిరుగునాడి జరిపి పాంటింగు రాష్ట్రంలో టాయిరుచంగునంపు చిరస్థర జీయమగు విజయంపొందింది. అయినా ఆరు నెలలలో జపానువారు తామునకొన్న పనిచేయగల్గిరి. చీనా క్రాంత ముఖ్యపట్నం హుగోనగరం. యాంగ్వి నదిలోనున్న తమ నాకల సహాయనా, విమానాలు వేస్తున్న తాబుల సహాయనా జపానీయులు హుగోనగరాన్ని అడ్డొవరు మాసం లో పట్టకోగల్గిరి.

చీనా సేనలు పడమరకుపోయి జమకానునందు క్రాంత స్థానములను ఉట్టుపరుచుకొని, చుంగ్కింగు నగరం ప్రభుత్వ స్థానంగా చేసుకొన్నాయి. ఉత్తరాన గోరిలాసేనలు (దాగియుండి ఆకస్మాత్తుగా యుద్ధంచేసి పారిపోవునవి) తీవ్రంగా యుద్ధంచేసి హుంపింగరాన్ని కాపాడినవి. హుగో నగరం పడకముందే కాంటుననగరం శత్రువుల వశమయింది. జపానునాకాడళ కాపూరక్షణక్రింద సుమారు 40,000 జపాను సేన బయనుబే గేవునందుండెను 1938 లోనే చీనా తీరంతంతా శత్రువులు దాడి ప్రారంభించి హైనాను దీవుల నాగ్రమించి, చుంగ్కింగుపై తీవ్రంగా బాంబులు వేస్తుండిరి. అంతమాత్రాన చీనాప్రజలు ధైర్యం వీడలేదు సరికదా, మరింత శక్తి యిక్కువ చేసుకొనిరి.

1939 : వేసవిలో హుంపి రాష్ట్రమునందు చీనావారు చెప్పదగ్గ విజయాలు పొందెరు. జపాను ఉన్నతాధికారి లుఁడొకరితోక కాంక్షంపై దాడి ప్రారంభించిరి. కాని చీనాసేనలు తుక్కురేగిగొట్టినవి. ఈ యుద్ధంలో యంత గొప్పవిజయం యింకొక్కడా పొందలేదు. నిరాశచెంది ఉద్రేకంతో జపానుసేన నాన్నింగుపై దాడిసాగించి, ఫ్రెంచి ఐంపో చీనానుండి చీనాకు అనుభూతు దిగుమతి కాకుడా నిలిపివేసెను. ఇచాంగుకూడ వారినికేమగుటచేత జపానీయులు చుంగుకింగుపై తరిచు విమానదాడి జరుపుట సులభమయింది.

1940—ఇతర దేశాల జోక్యం.

చియంగు కాయు యేకుగారికి ఎదురు తిరిగిన చీనా జాతీయ నాయకుడు షాంగుచింగువైగాని 1940 వ సం॥ మార్చిలో నాంకింగు ప్రభుత్వాధ్యక్షునిగ జపాను నియమించెను. ఈతడొక జపాను కీలుబొమ్మవలె ప్రవర్తించుచు న్నిడు. ఇంగ్లాండు అమెరికాలు యీతని ప్రభుత్వాన్ని గుర్తించలేదు. రంగునునుండి చీనాలోనికి యుద్ధసామగ్రి దింపుటకు బర్మ రైల్వే ఆఖరు స్టేషనగు లాషియోను చుంగు కింగునకు కలుపు బర్మ రోడును ఉపయోగించరాదని జపాను క్రధాన మంత్రి టిటమవారికి నిరసనము తెలిపెను. తూర్పు ఆసియాలోను దక్షిణ సముద్రాలపైనా జపానుదే అధికార మనియు, యితర రాజ్యాల్లేవియు చీనాలో తాము స్థాపించ



వలచిన “క్రాంత వ్యవస్థకు” బిటను ఆడ్డురావడవనియు, జవాను ప్రధాని ప్రకటించెను. వీనాతో మూడు నెలలలో జవాను సంధి చేసుకోవడానికి అవకాశమిస్తు, బ్రిటిషువారు బర్మా రోడును ఆయుధ సామగ్రి రవానాకు మూసి వేస్తూ జవానుతో ఒక ఒడంబడిక జూలైలో గావించుకొన్నారు. దీని వలన వీనాకు కోపంవచ్చింది, ఆమెరికా ఆధికారులు వీనాను విమర్శించేరు, జవానుకూడా సంతృప్తి చెందలేదు. జవాను ప్రధానిగ నుండిన ఆడ్డెరలు యోనిగారు జూలై 17 వ తేదిన రాజీనామా నిచ్చిరి. క్రిస్చికోనాయిగారు ప్రధాన మంత్రియై మట్సు ఓకాగారు విదేశాంగ మంత్రియై ఆయిసపిమ్మట, జవాను విదేశాంగ విధానం మారింది. ఒడంబడిక నియమాలను ఉల్లంఘిస్తున్నారని బ్రిటిషు రాయబారి సూచించినా జవానులేదు. వైగా జవానులలోని బ్రిటిషు ప్రజలను హింసించడం ప్రారంభించేరు. హింగ్లోనున్న బ్రిటిషు సేన తిసివేయబడింది. అమెరికాతోగూడ జవానుకి చెడుతున్నది. జవానుకి పెట్రోలుకాని, రద్దు ఇనుముగాని వంపరాదని అమెరికా నిషేధించుటతో జవాను యుద్ధ ప్రయత్నాలకి నిరోధం కలిగింది. నెట్టంబరులో జవాను అక్షరాజ్యాలలో పంచేంద్రవరకు సఖ్యత ఒడంబడిక చేసుకుంది. దీనికి జవానుగా ఇంగ్లాండు బర్మా రోడును ఆయుధాల రవానాకు తెరచెను. బర్మా సరిహద్దువరకు రైల్వేకూడ వేస్తున్నారు. కనుక చంగుకింగునకు యిక ఆయుధాల దిగుమతికి కొడువయ్యండదు. జవాను-జర్మనీ ఒడంబడిక తమకు దెబ్బరింపుగా అమెరికా ఎంచెను. వీనా ప్రభుత్వానికి అమెరికా 100,000,000 డాలరుల ఋణము, ఇంగ్లాండు 10,000,000 సవరల అర్పణ యిచ్చేయి. నవంబరులో జవాను సేనలు దక్షిణమునుండి వెనకకుబోయి, వీనా అంతకు నాంకింగు ప్రభుత్వమే న్యాయమగు ప్రభుత్వమని ప్రకటించెను. కాని దీనివలన ప్రయోజనము లేకుండెను.

1941.—ఈ విదాది పొట్లరువద్ద పాఠం నేర్చుకొని జవాను రిషియాలో నిరాక్రమణ ఒడంబడిక చేసుకొంది. కాని రిషియావై జర్మనీ దాడి వెడలుటచే అంతరాళియ వశిష్టితులు తారుమారై, జవాను తన సైనిక ఘర్షణ వివిధంగా నుండునో బయటకు చెప్పలేకుండా వుంది. చెనాయందు మూడు రంగాలలో జవాను సేనల దాడి నిరోధించబడింది. ఒక్కచోట తొలుత ముందుకు సాగేరు. ఉత్తరాన మాత్రం జవానీయులు కొంత జయించేరు. దక్షిణ పాంపి రాష్ట్రమున పనుపునది చేరువ టంగుభంగు రేవును ఆక్రమింపకలిగేరు. వీనావారిని సది దక్షిణతీరానికి తరిమి వేసేరు. ఉత్తర పాంపి రాష్ట్రమునందు అదివరకు చియంగు కాయుషేకు పరిపాలనకు విముఖంగానుండిన కమ్యూనిస్టు సైనికదళం యిపుడు చియంగుతరపున తీవ్రంగా యుద్ధంలో పాల్గొంటున్నది.

మూడు నెలలనుకున్నది నాలుగేండ్లకు కొరకబడలేదు.

చిన్న యుద్ధంతగానెంచి యిప్పటికీ చిన్న “ఇంసీ డెంటు” అనే పేర్కొనుచు, మూడు నెలలలో ముగిస్తామని జవాను సామ్రాజ్య సేన తొందిన యీ చిన్న కార్యం నాలుగేండ్లకుకూడ ముగియలేదు. ఒకరినొకరు విసిగించుకొను జరకు బహిష్కారయుద్ధం ప్రారంభమైంది. హింగ్లోనగర పతనంతో వీనాయుద్ధంలో సైనిక ప్రాధాన్యత తగ్గింది. వీనా ఘోర పెద్దదేశమగుటచే జవాను ఎంత తీవ్రమయిన మెరుపు యుద్ధం సాగించినా ఫలజాలేదు. మనుష్యశక్తి ప్రకృతి

సంకట విపరీతంగానుండుటచే వీనాప్రభుత్వం వాటిని బాగా వినియోగించుకుంటున్నది. వీనా ప్రాచీన చరిత్ర విజ్ఞానము ప్రజలకు ధైర్యధైర్యములను దూరదృష్టి వాసనాసవి. ఇంగ్లాండు, అమెరికా, రిషియానుండి వస్తున్న సహాయం నానాటికి పెరిగి వీనా రక్షణదిట్టమగుచున్నది. వీనా ఎంత కాలమైనా నిలువగలదు. నిలకడగా సైన్యాలు యుద్ధం చేస్తున్నాయి. ఇతరచోట్ల గాలివాటుగా జరుగు యుద్ధాలలో జవాను సేనలకు స్వగ్రహణతోనే సరిపాతున్నవి. రెండు రికాల యుద్ధాలదు వీనా గొల్ల సైనికులు నిలకడ సైన్యాలకు ఎక్కువ తోడ్పడుచున్నారు.

వీనా విదేశాంగ మంత్రి ప్రకటన.

వీనా క్రాంత విదేశాంగ మంత్రి ఇంగ్లీషువారి విందులో యిట్లు చెప్పేడు : “ప్రస్తుత ప్రపంచ వశిష్టితుల్లో వీనా ప్రాముఖ్యత యిప్పుడు గుర్తింపబడింది. మొండి రెండేండ్లు మేము ఒంటరిగానే పోరాడవలసివచ్చింది. వీనా జయంప బంజాలదు. ఇంగ్లాండునకువలసే మాకు గొప్ప నాయకుడున్నాడు. మా చరిత్ర చియంగు కాయుషేకు. మీ ప్రజలవలసే మా ప్రజలుకూడ మొక్కవోవని ధైర్యం, సాహసం, ఓర్పుగలవారు. నేడు వీనాలో 10 లక్షల జవాను సేన చిక్కువడియుంది. పది లక్షలమంది చెబ్బలిని చూపేయి యంటారు. వీనాలో! 50 లక్షలమంది సైనికులుగలరు. వీనాకు బగువైన ఫిరంగులు, విమానాలుతప్ప తక్కిన ఆయుధాలన్ని సమృద్ధిగా ఉన్నాయి. తిరుగు దాడికి అవసరమగు ఫిరంగులు, విమానాలుకూడ త్వరలో రాగలవు.”

వీనాను జవాను ఎన్నటికి కడగట్టుజాలదని మార్షలు చియంగుకాయుషేకు ధైర్యంగా ఉన్నాడు. హింగ్లో నగరం పడిపోయినపుడు వీనాకు ఎవ్వరినోహయం లేకుండెను. చాల హింసకలియంపున్న అప్పడే, జర్మను రాయబారియగు డా|| ట్రాటుమనుగారు చియంగుషేకును సందర్శి ఒప్పింపు లేకపోయెను. ఇంకోసారి క్రయత్తి నేకూడ విఫలమగును. జవాను పెద్దలుకూడ నిజం తెలుసుకోకపోలేదు. యుద్ధం ముగిసి శాంతికుదిలే చిహ్నాలగుపడవని ప్రధాని కోనాయిగారు జనవరిలో అన్నారు. చంగుకింగు ప్రభుత్వాన్ని సైనికబలంతో ఓడించ నవసరంలేదు. యిపుడాక్రమించిన ఐదు రాష్ట్రాలలో ఆర్థికసంపదాభివృద్ధి చేసుకుంటే చాలని తనకాసేనాని ఫిబ్రవరిలో జవాను శాసనసభలోనే చెప్పేడు. 1940 లో జవాను సేనలు వీనా బియ్యంలో సూటికి 60 వంతు తాము తీసుకొని దానికిపదులుగా యనువోట్లను యిస్తే, అవి వీనాలో చెల్లక వారాక్రమించిన ప్రాంతాల ప్రజలకు తిండిలేకుండెను.

వ్యాపారమంతా జవాను సైన్యం చేతిలోనుంచుకొని సరియైన ధర యివ్వకంటే, వారాక్రమించిన వీనాప్రాంత ప్రజలు వారికెట్లు తోడ్పడతారు? కావున యుద్ధం ఖర్చయినా అదేశంనుండి జవాను రాబట్టలేకుండా ఉంది.

వీనా నవం.—యుద్ధంవలన జవానుకున్న ఎక్కువగ వీనా నష్టపోయింది. మధ్య రాష్ట్రములు తీరప్రాంతముల సంపదంతా జవాను సైన్యం కొల్లగొట్టింది. శత్రుసైన్యాల నిపాపదాధాల వ్యాపారంవలన వచ్చు రాబడే వాంగుచింగువేగారి కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వానికి వచ్చే రాబడిలో పెద్ద మొత్తం, సైన్యాలతోపాటు విద్యావంతులుగూడ వీనా లోభాగాలకు వారి పోయెరు. కాలేజీలు విడచిన విద్యార్థులే దేశ పరిపాలనకు తోడ్పడుచున్నారు. నేర్పడలగు పనివారుగూడ తమ పని ముల్లు యంత్రాలతోగూడ జవాను ఆక్రమించిన ప్రాంతాలు విడచివచ్చి చుంకింగు ప్రభుత్వంలో తమ పనులను సాగించు

కొనుచున్నారు. 70 మంది యంత్రాల పనివారు 200 టన్నుల యంత్రాలు బండ్లపైవేసి కొండలపైనుండి చేతులతో లాగుచు నాల్గు నెలలు నడచి శత్రుశ్రల బాంబులను తప్పించు కొని వచ్చిరి. ఇట్టి ధీమతులు 20,000 చీనా సహకార సంస్థలలో పనిచేయుచున్నారు. ఇట్టి దేశాభిమాన ముండుట అరుదు. చీనా విశాలమైన దేశం కనుక అంతటిని శత్రు నైస్యం ఆకమించుట అసాధ్యము. అంతేకాక విశేష జన సంఖ్య ఉంటుంటే లక్షలకొలది నైస్యంలో చేరి మరొకరిని లక్షలు పరిశ్రమలో పాటుబడుచున్నారు.

చీనాయుద్ధంలో యిమిడియన్స్ నైతిక ఆర్థిక రాజకీయ నైతిక విశేషము లిట్టివి. బెనిరంపులకుగాని, బాటకపు రాజీనూచనలకుగాని చీనా లొంగిపోదు. “అభేద్యుడుగు చీనా విప్లవతత్వం అవజయం ఎరుగదు” అని చియంగు మేకు వారం రోజుల క్రిందటే చెప్పెను. ప్రపంచమంతా ఆక్రమించి స్వతంత్ర్యాన్ని ప్రజా ప్రభుత్వ విధానాన్ని రూపు మాపదలచిన నిరంకుశ నియంత పాలనమును ఎదుర్కొడానికి ఇంగ్లాండు, అమెరికా, రషియా, చీనాబు నడుం బిగించాలని ఆతడనెను.

## జపానుకు ప్రాణసంకటం.

రష్యాతో యుద్ధం చేస్తుందా మానుతుందా?

హిట్లరు తెచ్చిపెట్టిన చిక్కు.

రష్యాపై హిట్లరు దాడిచేయడం జపానుకి ప్రాణసంకటంగా ఉంది. జపానులో రాజకీయ పెద్దలంతా సభలు చేసేరు. వారితో సంతకవర్గం సంబంధించి, చాల ముఖ్యమయిన నిర్ణయం చేసినట్లుగాని, అదేమిటో ప్రపంచానికి చెప్పలేదు. గత బుధవారం జపాను మంత్రులు రాజీనామా నిచ్చినారు. తమ దేశంలోను నానా జాతులమధ్యనుగల పరిస్థితులను ఎదుర్కొనుటకు గట్టి ప్రభుత్వము ఏర్పడాలనే ఇట్లు చేశారు. జపాను రష్యాతోగాని, డచ్చివారి తూర్పు దీవులతోగాని యుద్ధానికి దిగితే వర్తకానికి భంగం కలుగుననుభయంతో వర్తకులెవరూ కారణమైయుండవచ్చును. ప్రస్తుత మంత్రులు ధైర్యం చూడకపోవటంచేతనైనా వారిని రాజీనామాలు చేసి ఆలివాసులు కోరియుండవచ్చును. కాని గవర్నమెంటు విధానములో మార్పు ఉండదు. దూరప్రాచ్యంలో రష్యాపై దాడి చేయమని జర్మనీ జపానుకు ఒత్తిడి చేస్తున్నదనడానికి సందేహంలేదు. అందుకు ప్రోత్సాహంగా జపాను ప్రతిస్పించిన నాంకింగు బొమ్మ ప్రభుత్వాన్ని చీనా ప్రభుత్వంగా జర్మనీయు దాని బానిస రాజ్యాలను గుర్తించినవి. కాని రష్యాపై దాడి చేయడం జపానుకి సులభమా? మొదటి కష్టం ఏమంటే నాలుగేళ్లు ఘోరయుద్ధం సాగించినా చీనా లొంగలేదు. జపాను దానితోనే కనిగిరిపోయింది. రెండోది, రష్యా తూర్పు సరిహద్దు రక్షణ యెర్పాలులకు, పడమర సరిహద్దు రక్షణకు ఎట్టి సంబంధంలేదు. దీనికదే స్వయం సమర్థక నున్నందున జపాను దాడివలన రష్యాకు పోరాడే శక్తి తగ్గిపోదు.

ఇక జపాను ఒడంబడికల సంగతి చూద్దాం. ఇటలీ-జర్మనీలతో గావించుకున్న త్రిరాజ్యపు ఒడంబడిక ప్రకారం గూడ రష్యాకు ప్రతిహేళంగా అక్ష రాజ్యాలకు జపాను తోడ్పడవలసిన అవసరంలేదు. ఆ ఒడంబడికనుండి రష్యా మినహాయించబడింది. వైగా రష్యాతో నిరుదే, బహుశ జర్మనీ ఒత్తిడివలన, జపాను నిరాకరము ఒడంబడిక గావించుకొంది. దీని ప్రకారం రష్యా ఎవనితో యుద్ధంలోకి దిగినా జపాను తటస్థంగా ఉండాలి. ఈ షరతును జపాను పాటిస్తుందా?

జర్మనీ రష్యా శత్రుత్వం మొదలవగానే జపాను పత్రికలు హిట్లరు చర్యను తీవ్రంగా విమర్శించేయి. కాని సాధారణంగా జపాను ప్రజలు పత్రికలు చదివి, అమెరికాలకు ప్రతిహేళంగా ఉంటాయి. ఇప్పుడు రష్యాకు యీ రెండు దేశాలు సహాయం చేస్తామనడం జపానుకి కంటే కారం చల్లినట్లుంది.

కావున దేశంలో జర్మనీచర్యను సహించక దానికలన చివరకు జపాను బానిసరాజ్యమగునని తలంచే తెగరెముకలుం దనీ, పడకటి ప్రజాప్రభుత్వాలపై తీవ్రచర్య గైకొనాలను రెండో ఆలివాధవర్గం వాకటుందనీ తెలుసుకోవచ్చు.

ఈ రెండో ఆలివాధవర్గం పలుకుబడి, ఎక్కువై రషియా-యుద్ధం విషయంలో మంత్రవర్గమునందు యేకీభావం గుడరక కొనాయి ప్రధాని మంత్రవర్గం 16 వ రేడిన రాజీనామా నిచ్చెను.

### జపానేమిచేస్తున్నది?

గత కొద్దివారాలలో జపాను ఏమిచేసింది? ఛాంగ్కానా, హైనానా, దక్షిణ చీనాలందు జపాను సేనాను దించియుంచుంది. ఇండో-చీనాయందు కొన్ని ప్రధానవాక్కులు సంపాదించింది. విమాన నౌకాదళ కేంద్రాలను అవతును, తాయిలాండులోను ఏర్పరుచుకుంటుంది. ఇవి రెండువిధాల ఉపయోగపడతాయి. జర్మనీ రష్యాను ఓడిస్తే రక్షణగా ఉంటాయి, లేదా తాను దక్షిణానికి దాడివెడలినా ఉపయోగిస్తాయి.

ఈ పనులెందుకు చేసింది? ఎవ్వరికీ తెలియదు. జపాను రష్యాపై దాడివెడలితే రష్యా, ఇంగ్లాండు, అమెరికాలను మూడింటిని ఎదుర్కొనాలి. జర్మనీ గెలిచిందంటే జపాను జర్మనీకింద తొత్తుగా క్రెపుడు ఇటలీవలె నుండవలెను. దూర ప్రాచ్యంలో సూతన వ్యవస్థ స్థాపించే జపాను కలలన్ని కలలుగానే ఉంటాయి. అట్లాకాక జపాను జర్మనీ మాయలో పడక తటస్థంగా ఉంటేమాడా, పశ్చిమ ప్రాంతాల బలంగా అమెరికా ఇంగ్లాండు రాజ్యాలతో సఖ్యతగ ఉండాలి. ప్రజాప్రభుత్వాలలో సఖ్యత ఒడంబడికలంటే తన దక్షిణ దాడి మానుకొని, చీనాయుద్ధం నిలిపివేయాలి. ఇప్పుడు జపానులో అధికారంలోవున్న నైతిక నౌకాదళోద్యోగుల కూటానికి యిది యిట్టం ఉండదు. జపానుకుందేమి చేయవో చెప్పజాలం.

అమెరికా, బ్రిటను, అమెరికా, ఈస్టు ఇండిను చీనా దేశములు యుద్ధము నెదుర్కొనుటకు సిద్ధముగా నున్నవి. దూరప్రాంతముననున్న బ్రిటీషు సేనాని బ్రిటీషు సేనలు సిద్ధముగానున్నవని యిటీవల ప్రకటించాడు. పసిఫిక్ మహా సముద్రంలో అమెరికా దేశమునకు విస్తారమైన యుద్ధ నావలున్నాయి.

# సిరియా యుద్ధం ముగియుట.

ఇంగ్లాండు ప్రాంతం ఒడంబడిక.

సిరియాలో ప్రాంతం హాకమిషనరగు జరతుల డెంబ్బు గారు యుద్ధంముగించాలని కోరుతు మిత్రమండలి కేంద్రస్థానానికి కబురు పంపేడు నిషీ ప్రభుత్వం ఎంతో వెనుకకుం దాడి యీ పనికింగొంది. సంతి ఒడంబడిక చర్చా త్తకముగు ఆక్రె సగరంలో శ్వరగ సంతఃమురై కేంద్ర ప్రభుత్వములచే ఆమోదించబడెను. బ్రిటిషు, విషీ, స్వతంత్ర ప్రెంచి ప్రతినిధులు అదివరకు బద్ధవైరులుగ నున్నవారు స్నేహభావంతో సమావేశమయి 22 షరతులుగల ఒడంబడిక మీద సంతకంచేసిరి. దీనిలో ప్రెంచిసైనికులకు యుద్ధ గౌరవ మొసంగబడెను సిరియాకు స్వాతంత్ర్యం ఒసంగబడింది. మిత్ర మండలికి సైనిక సాధావ్యతగల స్థానము లొసంగబడెను. మంగళవారంనాడు ప్రెంచి సేవలన్ని కేంద్రీకరింపబడి స్వదేశాలకుపోవును. ఉద్యోగులు సిపాయిలు తమ తుపాకులు మెటలీసుకపోవచ్చును. కాని ముడుగుండు తీసుకపోరాదు. ఖిరంగులు, మాటారులు మున్నగువని బ్రిటిషువారి ఐశమం దుండును. ఇతర సామానులు నాశనంచేయబడును.

మిత్రమండలి నేనలు జూన్ 8 వ రేదిన సిరియాలో కాలుపెట్టినవి. 34 రోజులలో 60,000 చవరపు మైళ్లు గల దేశములోనికి చొచ్చుకపోయినవి. విషీ నేనలన్నింటి సహాయం ఉన్నప్పటికీ డెంబ్బునేనాని రాజీకరావలసినవైనను. విషీసేవలకు సకాలమున రావలసిన సహాయం రాలేదు. మిత్రమండలి నేనలు అతివడిగా దాడి సలిపినవి. వాటికి విమానదళం నౌకాదళం సహాయమాడ బాగా ఉండెను.

ఫలితం.—సంతి ఫలిత మేమి? ఇండియా యొక్క దూరపు సరిహద్దులును, సిరియాయు యికముందు ఆక్షరా జ్యోయ చర్యలకులొనుగావు. సిరియనులకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది; జర్మనీయొక్క బహిష్కారానికి లొనుగారు. టర్కీకి తనతో స్నేహంగానన్న ఇంగ్లాండుతో నేలమాగ్గుము సముద్ర మార్గములు తెలువబడ్డాయికదాయని సంతోషముగ నుండును. ఇకముందు ఆక్షరాజ్యాలు టర్కీపై ఒత్తిడి కలుగజేయవు.

## చర్చిలు ఉపన్యాసం.

లండను మునిసిపలు సంఘంవారు బ్రిటిషు మంత్రివర్గము నకు విందుచేసినపుడు వచ్చి ప్రధాని ముఖ్యులగు ఉపన్యాస మొసంగెను. జర్మను విమానాల దాడిని లండను నివాసులు ఎంతదైర్ఘంగా ఎదుర్కొని కష్టాలు పోవున్నారో చెప్పి కొనియాడిరి. తనికరంచమని ఆతడు శత్రువులను కోరిలేడు. “జర్మనులు వనశత చేస్తున్నారో వాళ్ళకు మనమంతే చేస్తాము, అంతకన్న ఎక్కువే చేస్తాము. మీరెంత చెడుగు చేయగలరో చేయండి. మేమెంత శక్తిచూపగలమో అంతచూ పుతాము. హిట్లరుతోగాని, అతని దుష్కర్మాలన్ని చేస్తున్న ఆతని భల్లూకపుమాకతోగాని ఎటువంటి రాయబారాలు జరుగము, సంతి కేసుకోము.” జర్మనీలోను, జర్మనీ ఆక్రమించిన దేశాలపై రాయలు విమానాలు చేయదలచిన పని గూర్చి యిలా చెప్పెరు: “నాజీ పరిపాలన మా చే పుగ్గరిగ తొలగింపబడవలసిను లేదా జర్మనీ కడచేతనే ఖండించ బడవలసిను, నెలనెలకు, ఏడెటా ఎక్కువ ఎక్కువగా విమానాల దాడి చేస్తుంటాం. మా కత్తుగారాలలో

తయారగుచున్న బాంబరువిమానాలును అట్లాంటిక్ సముదం ఆవలనుండి దినదినావివృద్ధిగ వస్తున్న బాంబరులును, ఆత్యంత బరువైన బాంబులను జర్మనులపై పడవేయగలవు. ప్రతి నెల మా బాంబుల సంఖ్య పెరుగుచుండును; విమానాలు మరిమరి దూడంగా పోతువుంటాయి. దినాలు సాగినకాదీ జర్మనీకి కానిసరాజ్యంగానుండు దౌర్భాగ్యంపట్టిన ఇటలీ దేశం వాకికూడా తిరుగుంటాం.”

యుద్ధం ప్రారంభమయినప్పటినుండి యింకవరకు జర్మనీ ఎన్ని బాంబులు ఇంగ్లాండుపై వేసిందో అందుగా సగంవంతు బాంబులు గత కొలది వారాలలో ఇంగ్లాండు జర్మనీపై వేసిందని చాచిలుగారు చెప్పిరి.

## రైల్వే యుద్ధం.

ఇరాకులో ఒక రైల్వే యుద్ధం జరిగింది. ఒక బ్రిటిషువిమానం బానాకు 50 మైళ్ళ దూరంలో బలవంతంగా దిగవలసినచ్చింది. దానిలో ఉండి ముఖ్యులైన కాగలాలు తెచ్చుటకై ఒక పెద్ద ఉద్యోగియు, పదిమంది సిక్కు సైనికులును చిన్న రైలు లో బానానుండి వంపబడిరి. ఆరైలులో ఇంజను ఇంకో పెట్టె మాత్రం గలవు. ఇంజనునడుపుట రాకపోయినా సైనికోద్యోగి ఒక రైలుపనివాని సహాయంతో నడిపించెను. ఒక స్టేషను చేరునకి ఆ రైల్వే నానుననే యింకో రైలు ఎదురుగా వస్తూవుంది. దానికి ఇంజను రెండుపెట్టెలు కలవు. దానినిండ సైనికులు ఆయుధాలు గలవు. అది శత్రువులదని గుర్తించి, సిక్కులున్న ఇంజనును అతివడిగా వెనక్కి నడిపించేరు. కొంతదూరంపోతే ఇంజనుయంత్రాలు వేడెక్కి నడచుటమానింది. దగ్గరనొక కాల్యపుంటే సిపాయిలంతా దిగి, దాని వంతెనకింద దాగొనిరి. రైలుపనివాడు ఎరజండావుచ్చు కొని 100 గజాలదూరాన వస్తున్న శత్రుఫల రైలుకెడరుగ పోయి, దాన్ని నిలపాలనీ, అది నిలవగానే సిక్కు సిపాయిలు దానిలో వారిని తుపాకులతో కాల్చాలనీ, శిక్కులు ఎత్తువేసిరి. కాని సాగలేదు. ఈ జండామనిషి ఇంజను చేరగానే, శత్రువులు వానినందులొకి దీసుకొని, రైలుని కాల్చవై జంతెనవరకు నెచ్చిరి. రైలులోనుండు వారు కాల్చులోకి, కాల్చులోనివారు రైలులోనివాడైన తుపాకులు ప్రేచ్చు కొనిరి. ఒకరికొకరు కనబడక. రైలుముందుకు సాగి మరిల వెనుకకు వచ్చెను. మరిల తుపాకులు ప్రేల్చిరి. ఈ రీతిగా శత్రువులరైలు ఆ కాల్చువైకి మూడు మారులు కచ్చి పోతువుండెను. ఇంను నడుపుతున్నది మన రైలు ఉద్యోగిగేనని అపుడు తెలిసెను. అతడు మొదట ఇంజనులోకి పోగానే దాన్ని నడపుచున్నవానిని పడకట్టి, తానేనడపుచుండెను. వెనుక పెట్టెలోనున్న శత్రువులను సిక్కు సిపాయిలు కాల్చి చంపుటకు అవకాశముండుటకై వంతెనవైకి మూడు సారులు బండిని తెచ్చెను. శిక్కులొవిషయం గమనించి ఇంజను లోకి తెలియకుండా ప్రవేశించి, ముందున్న తమ రైలును త్రొనుకొనుచు బానావైపు పోయిరి. దారిపొడుగునా రైలు బండిలో యుద్ధం నాగిస్తూ వచ్చేరు. దారిలోవున్న స్టేషను ప్లాటుఫారంపై చాలమంది ప్రజలు చేరియుండిరి. కాని రెండు గుండ్లు ప్రేల్వే సొకి పారిపోయిరి. రైలు బానాచేరింది. శత్రువుల ఆయుధాల రైలును సిక్కు సిపాయిలు వశపరచు కొన్నారు. కాని బండిలోని శత్రువులు దారిలో చల్లగా జారిపోయినారు.

సలహా: ఇకముందు చూచుకొనుటకు యీ మదరాసు యుద్ధ సంచికను మీరు భద్రపరచుకొనుడు.  
[మదరాసు సమాచారముల డైరెక్టరుగారు తమ వందనములతో దీనిని మీకు పంపుచున్నారు.]